

Dyfarniad Lefel 3 Focus Awards mewn
**Asesu Cymhwysedd yn yr
Amgylchedd Gwaith (RQF)**

601/6089/5

Gwybodaeth Allweddol

Lefel: 3

Sector: Addysgu a Darlithio

Math o Gymhwyster: Cymhwyster Galwedigaethol

Cyfanswm Amser y Cymhwyster: 90

Gwerth y Credydau: 9

Oriau Dysgu dan Arweiniad: 54

Statws: Ar gael i Ddysgwyr

Dulliau Asesu: Portffolio Tystiolaeth

Isafswm oedran: 19

Cynnwys

Gwybodaeth Allweddol	2
Diben y Cymhwyster	4
Ystod Oedran	4
Cwmpas Daearyddol.....	4
Gofynion Mynediad i Ddysgwyr	4
Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaethau Arbennig	4
Dulliau Asesu	5
Llwybrau Cynnydd.....	5
Deunydd Ategol a Gwefannau Defnyddiol.....	5
Strwythur y Cymhwyster.....	6
Unedau.....	7

Dyfarniad Lefel 3 Focus Awards mewn Asesu Cymhwysedd yn yr Amgylchedd Gwaith (RQF)

Rhif Cyfeirnod y Cymhwyster: 601/6089/5

Oriau Dysgu dan Arweiniad: 54

Cyfanswm Amser y Cymhwyster: 90

Credydau: 9

Diben y Cymhwyster:

Mae Dyfarniad Lefel 3 Focus Awards mewn Asesu Cymhwysedd yn yr Amgylchedd Gwaith wedi'i fwriadu ar gyfer aseswyr sy'n asesu cymhwysedd galwedigaethol mewn amgylchedd gwaith unigolyn.

Mae'r cymhwyster hwn yn cyflwyno dysgwyr i egwyddorion ac arferion asesu ac asesu cymhwysedd galwedigaethol yn yr amgylchedd gwaith.

Ystod Oedran:

Ceir mynediad yn ôl disgrisiwn y ganolfan. Fodd bynnag, dylai dysgwyr fod yn 19 oed i ymgymryd â'r cymhwyster hwn.

Cwmpas Daearyddol:

Mae'r cymhwyster hwn ar gael yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon.

Gofynion Mynediad i Ddysgwyr:

Nid yw Focus Awards yn gosod unrhyw ofynion mynediad eraill, ond gall y ganolfan bennu neu ofyn am feini prawf ychwanegol.

Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaethau Arbennig:

Cyfeiriwch at 'Polisi Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaethau Arbennig' Focus Awards. Mae copi ar gael i'w lawrlwytho o wefan Focus Awards yn yr URL canlynol: <https://www.focusawards.org.uk/wp-content/uploads/2016/08/Reasonable-Adjustments.pdf>

Dulliau Asesu:

Mae'r cymhwyster hwn yn cael ei asesu'n fewnol. Rhaid i bob dysgwr greu portffolio tystiolaeth sy'n dangos ei fod wedi cyflawni'r holl ddeilliannau dysgu a'r meini prawf asesu sy'n gysylltiedig â phob uned.

Gallai'r prif ddarnau o dystiolaeth ar gyfer y portffolio gynnwys rhai neu bob un o'r canlynol:

- Arsylwadau'r asesydd
- Tystiolaeth tystion
- Cynnyrch dysgwr
- Taflenni gwaith
- Aseiniadau/prosiectau/adroddiadau
- Cofnod o gwestiynu llafar ac ysgrifenedig
- Adroddiadau dysgwyr a chymheiriaid
- Cydnabyddiaeth o ddysgu blaenorol (RPL)

Llwybrau Cynnydd:

Gall dysgwyr sydd am symud ymlaen o'r cymhwyster hwn ddatblygu eu sgiliau ymhellach drwy'r canlynol:

- Tystysgrif Lefel 4 Focus Awards mewn Arwain Sicrwydd Ansawdd Mewnol Prosesau ac Arferion Asesu (RQF)
- Dyfarniad Lefel 3 mewn Addysg a Hyfforddiant, Tystysgrif Lefel 4 mewn Addysg a Hyfforddiant, Diploma Lefel 5 mewn Addysg a Hyfforddiant (RQF)

Deunydd Ategol a Gwefannau Defnyddiol:

- <https://focusawards.org.uk/supportingmaterials>
- <https://ofqual.gov.uk>

Strwythur y Cymhwyster:

Rhaid i ddysgwyr ennill cyfanswm o 9 credyd o 2 uned orfodol.

Unedau Gorfodol:

Teitl yr Uned	Cyfeirnod yr Uned	Lefel	Credydau	Oriau Dysgu dan Arweiniad
Deall egwyddorion ac arferion asesu	D/601/5313	3	3	24
Asesu cymhwysedd galwedigaethol yn yr amgylchedd gwaith	H/601/5314	3	6	30

Unedau

Teitl yr Uned:	Deall egwyddorion ac arferion asesu		
Rhif yr Uned:	D/601/5313		
Lefel:	3		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	24		
Credydau:	3		
Manylion yr uned: Nod yr uned yw asesu gwybodaeth a dealltwriaeth y sawl sy'n ymgeisio i fod yn asesydd o egwyddorion ac arferion asesu.			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall egwyddorion a gofynion asesu	1.1	Esbonio swyddogaeth asesu mewn dysgu a datblygu
		1.2	Diffinio cysyniadau ac egwyddorion allweddol asesu
		1.3	Esbonio cyfrifoldebau'r asesydd
		1.4	Nodi'r rheoliadau a'r gofynion sy'n berthnasol i'r asesiad yn ei faes ymarfer ei hun
2	Deall gwahanol fathau o ddulliau asesu	2.1	Deall gwahanol fathau o ddulliau asesu
3	Deall sut i gynllunio asesiad	3.1	Crynhoi ffactorau allweddol i'w hystyried wrth gynllunio asesiad
		3.2	Gwerthuso manteision defnyddio dull cyfannol o asesu
		3.3	Esbonio manteision defnyddio dull cyfannol o asesu
		3.4	Crynhoi'r mathau o risgiau a all fod yn gysylltiedig ag asesu yn ei faes cyfrifoldeb ei hun
		3.5	Esbonio sut i leihau risgiau drwy'r broses gynllunio
4	Deall sut i gynnwys dysgwyr ac eraill mewn asesiad	4.1	Esbonio pwysigrwydd cynnwys y dysgwr ac eraill yn y broses asesu
		4.2	Crynhoi mathau o wybodaeth a ddylai fod ar gael i ddysgwyr ac eraill sy'n ymwneud â'r broses asesu
		4.3	Esbonio sut y gellir defnyddio hunanasesu ac asesu gan gymheiriaid yn effeithiol i hyrwyddo cyfranogiad dysgwyr a chyfrifoldeb personol wrth asesu dysgu
		4.4	Esbonio sut y gellir addasu trefniadau asesu i ddiwallu anghenion dysgwyr unigol
5	Deall sut i wneud penderfyniadau asesu	5.1	Esbonio sut i farnu a yw tystiolaeth: <ul style="list-style-type: none"> • Yn ddigonol • Yn ddilys • Yn gyfredol
		5.2	Esbonio sut i sicrhau bod penderfyniadau asesu yn cael eu gwneud yn erbyn meini prawf penodol: <ul style="list-style-type: none"> • Dilys • Dibynadwy • Teg
6	Deall sicrwydd ansawdd y broses asesu	6.1	Gwerthuso pwysigrwydd sicrwydd ansawdd yn y broses asesu

		6.2	Crynhoi gweithdrefnau sicrhau ansawdd a safoni yn ei faes ymarfer ei hun
		6.3	Crynhoi'r gweithdrefnau i'w dilyn pan fydd anghydfod ynghylch asesu yn ei faes ymarfer ei hun
7	Deall sut i reoli gwybodaeth sy'n ymwneud ag asesu	7.1	Esbonio pwysigrwydd dilyn gweithdrefnau ar gyfer rheoli gwybodaeth sy'n ymwneud ag asesu
		7.2	Esbonio sut mae adborth a chwestiynu yn cyfrannu at y broses asesu
8	Deall y gofynion cyfreithiol ac arfer da mewn perthynas ag asesu	8.1	Esbonio materion, polisiau a gweithdrefnau cyfreithiol sy'n berthnasol i asesu, gan gynnwys y rhai ar gyfer cyfrinachedd, iechyd, diogelwch a lles
		8.2	Esbonio'r cyfraniad y gall technoleg ei wneud i'r broses asesu
		8.3	Gwerthuso gofynion cydraddoldeb ac amrywiaeth a, lle y bo'n briodol, dwyieithrwydd mewn perthynas ag asesu
		8.4	Esbonio gwerth ymarfer myfyriol a datblygiad proffesiynol parhaus yn y broses asesu

Teitl yr Uned:	Asesu cymhwysedd galwedigaethol yn yr amgylchedd gwaith		
Rhif yr Uned:	H/601/5314		
Lefel:	3		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	30		
Credydau:	6		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw asesu perfformiad y sawl sy'n ymgeisio i fod yn asesydd wrth asesu cymhwysedd galwedigaethol mewn amgylchedd gwaith unigolyn.			
Deiliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Gallu cynllunio'r asesiad o gymhwysedd galwedigaethol	1.1	Cynllunio asesiad o gymhwysedd galwedigaethol yn seiliedig ar y dulliau canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • Arsylwi perfformiad yn yr amgylchedd gwaith • Archwilio cynhyrchion gwaith • Cwestiynu'r dysgwr • Trafod gyda'r dysgwr • Defnyddio eraill (tystiolaeth tyst) • Edrych ar ddatganiadau dysgwyr • Cydnabod dysgu blaenorol
		1.2	Cyfleu pwrpas, gofynion a phrosesau asesu cymhwysedd galwedigaethol i'r dysgwr
		1.3	Cynllunio'r asesiad o gymhwysedd galwedigaethol i fynd i'r afael ag anghenion dysgwyr a chyflawniadau cyfredol
		1.4	Nodi cyfleoedd ar gyfer asesiad cyfannol
2	Gallu gwneud penderfyniadau asesu ynghylch cymhwysedd galwedigaethol	2.1	Defnyddio dulliau asesu dilys, teg a dibynadwy gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Arsylwi perfformiad • Archwilio cynhyrchion gwaith • Cwestiynu'r dysgwr • Trafod gyda'r dysgwr • Defnyddio eraill (tystiolaeth tyst) • Edrych ar ddatganiadau dysgwyr • Cydnabod dysgu blaenorol
		2.2	Gwneud penderfyniadau asesu cymhwysedd galwedigaethol yn erbyn meini prawf penodedig
		2.3	Dilyn gweithdrefnau safoni
		2.4	Rhoi adborth i ddysgwyr sy'n cadarnhau cyflawniad ac yn nodi unrhyw oblygiadau pellach
3	Gallu darparu gwybodaeth angenrheidiol yn dilyn yr asesiad o gymhwysedd galwedigaethol	3.1	Cynnal cofnodion o'r asesiad o gymhwysedd galwedigaethol, ei ganlyniadau a chynnydd dysgwyr
		3.2	Sicrhau bod gwybodaeth asesu ar gael i gydweithwyr awdurdodedig
		3.3	Dilyn gweithdrefnau i gynnal cyfrinachedd gwybodaeth asesu
4	Gallu cynnal gofynion cyfreithiol ac arfer da wrth asesu cymhwysedd galwedigaethol	4.1	Dilyn polisiau, gweithdrefnau a deddfwriaeth berthnasol ar gyfer asesu cymhwysedd galwedigaethol, gan gynnwys y rhai ar gyfer iechyd, diogelwch a lles

	4.2	Cymhwyso gofynion cydraddoldeb ac amrywiaeth ac, lle y bo'n briodol, dwyieithrwydd, wrth asesu cymhwysedd galwedigaethol
	4.3	Gwerthuso ei waith ei hun wrth gynnal asesiadau o gymhwysedd galwedigaethol
	4.4	Sicrhau bod ei arbenigedd a'i gymhwysedd ei hun yn gyfredol fel sy'n berthnasol i'w rôl ei hun wrth asesu cymhwysedd galwedigaethol

Gofynion o ran Staff

Gofynion ar gyfer Tiwtoriaid/Hyfforddwyr

Bydd gofyn i diwtoriaid sy'n cyflwyno'r cymhwyster feddu ar gymhwyster addysgu neu fod yn gweithio tuag ato. Gall hyn gynnwys cymwysterau fel Lefelau 3, 4 neu 5 mewn Addysg a Hyfforddiant, neu Dystysgrif mewn Addysg. Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau addysgu eraill wrth wneud cais. Rhaid i diwtoriaid hefyd allu dangos eu bod yn gymwys yn alwedigaethol ym maes y sector.

Gofynion ar gyfer Aseswyr

Bydd gofyn i aseswyr feddu ar gymhwyster asesu perthnasol, neu fod yn gweithio tuag ato. Mae hyn yn cynnwys cymwysterau fel:

- Dyfarniad Lefel 3 mewn Asesu Cymhwysedd yn yr Amgylchedd Gwaith
- Dyfarniad Lefel 3 mewn Asesu Cyflawniad sy'n Gysylltiedig â Galwedigaeth
- Tystysgrif Lefel 3 mewn Asesu Cyflawniad Galwedigaethol

Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau asesu perthnasol eraill wrth wneud cais. Bydd yn ofynnol i aseswyr sydd ond yn meddu ar Ddyfarniad Lefel 3 mewn Deall Egwyddorion a Phrosesau Asesu gwblhau rhaglen astudio ychwanegol i gyflawni'r unedau cymhwysedd perthnasol sy'n ofynnol ar gyfer un o'r cymwysterau a restrir uchod.

Bydd yn ofynnol i benderfyniadau aseswyr dan hyfforddiant nad oes ganddynt gymhwyster asesu gael eu cydlofnodi gan asesydd â chymwysterau addas.

Rhaid i aseswyr hefyd allu dangos eu bod yn gymwys yn alwedigaethol ym maes y sector.

Gofynion ar gyfer Sicrhawyr Ansawdd Mewnol

Dylai Sicrhawyr Ansawdd Mewnol feddu ar gymhwyster Sicrhau Ansawdd Mewnol, neu fod yn gweithio tuag ato. Gall hyn gynnwys cymwysterau fel V1 (D34 gynt), neu Ddyfarniad Lefel 4 mewn Sicrhau Ansawdd Mewnol Prosesau ac Arferion Asesu. Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau perthnasol eraill Sicrhau Ansawdd Mewnol wrth gyflwyno cais. Bydd yn ofynnol i benderfyniadau Sicrhawyr Ansawdd Mewnol dan hyfforddiant nad oes ganddynt gymhwyster Sicrhau Ansawdd Mewnol gael eu cydlofnodi gan Sicrhawr Ansawdd Mewnol â chymwysterau addas. Rhaid i Sicrhawyr Ansawdd Mewnol allu dangos cymhwysedd galwedigaethol.

Geirfa ddefnyddiol o'r termau a ddefnyddir yn y fanyleb hon

Mae'r tabl hwn yn esbonio sut mae'r termau a ddefnyddir yng nghynnwys Manyleb Cymwysterau Focus Awards yn cael eu defnyddio. Nid yw pob term o reidrwydd yn cael ei ddefnyddio yn y cymhwyster hwn.

Adolygu a diwygio	Edrych yn ôl dros y pwnc a gwneud cywiriadau neu newidiadau i wella eglurder neu arddangos dealltwriaeth yn well.
Allosod	Defnyddio gwybodaeth a data sy'n bodoli eisoes i ragfynegi deilliannau neu ganlyniadau posibl a allai fod y tu hwnt i'r 'norm' disgwylidig.
Amcangyfrif	Defnyddio gwybodaeth, profiad a gwybodaeth berthnasol arall sy'n bodoli eisoes i nodi barn fras neu 'amcan gorau'.
Arddangos	Disgrifio neu esbonio gwybodaeth neu ddealltwriaeth drwy ddarparu enghreifftiau neu ddarluniau.
Barnu	Llunio barn neu wneud penderfyniad.
Coladu	Casglu a threfnu gwybodaeth mewn trefn resymegol (e.e. yn nhrefn yr wyddor, yn rhifiadol, yn gronolegol ayyb.).
Crynhoi	Cyfleu'r prif syniadau neu ffeithiau yn gryno.
Cyfiawnhau	Rhoi esboniad boddhaol ar gyfer gweithredoedd neu benderfyniadau.
Cyflawni	Ymgymryd â thasg neu broses i fodloni gofynion y cwestiwn.
Cymharu	Archwilio'r pynciau yn fanwl i nodi gwahaniaethau a thebygrwydd.
Cymharu'n feirniadol	Yn debyg i 'gymharu' uchod, ond gan ystyried unrhyw agweddau cadarnhaol a/neu gyfyngiadau sy'n codi o'r gwahaniaethau a'r tebygrwydd a nodwyd.
Cymhwyso	Esbonio sut y gellir defnyddio gwybodaeth bresennol mewn sefyllfaoedd newydd neu wahanol.
Cynllunio	Llunio a chofnodi (rhestru) dilyniant rhesymegol, trefnus o wybodaeth, adnoddau a chamau/digwyddiadau gofynnol sy'n galluogi cysyniad neu syniad i gael ei grisialu a'i gyfathrebu.
Dadansoddi	Torri'r pwnc yn rhannau unigol. Archwilio pob un, dangos sut maen nhw'n cydfynd â'i gilydd, p'un a ydyn nhw'n cefnogi ei gilydd a pham maen nhw'n bwysig. Gall cyfeirio at ymchwil neu theori gyfredol ychwanegu at eich dadansoddiad.
Dangos	Darparu tystiolaeth i ddangos gwybodaeth a dealltwriaeth gywir.
Darparu	Nodi a chyflwyno gwybodaeth fanwl a chywir sy'n gysylltiedig â'r pwnc.

Datblygu...	Ehangu cynllun neu syniad drwy ychwanegu mwy o fanylion a/neu ddyfnder gwybodaeth.
Datgan	Rhoi'r prif bwyntiau'n glir mewn brawddegau neu baragraffau.
Dehongli	Esbonio ystyr rhywbeth.
Dewis	Gwneud dewis gwybodus at ddiben penodol neu ddeiliant/canlyniad gofynnol.
Diagnosisio	Coladu ac ystyried tystiolaeth briodol i nodi achos neu darddiad sefyllfa neu broblem.
Disgrifio	Ysgrifennu am y pwnc, gan gyflwyno gwybodaeth fanwl yn rhesymegol.
Dod i gasgliadau...	Derbyn rheswm neu benderfyniad neu farn ar sail rhesymeg.
Dosbarthu	Trefnu yn unol â meini prawf penodol.
Egluro	Esbonio'r wybodaeth a gyflwynir yn glir ac yn gryno.
Esbonio	Cyflwyno gwybodaeth fanwl am y pwnc gyda rhesymau sy'n dangos sut neu pam y mae'n cael ei chynnwys. Dylech gynnwys enghreifftiau i gefnogi'r rhesymau hyn lle bo hynny'n bosibl.
Gwahaniaethu (esbonio)	Esbonio'r gwahaniaeth rhwng 2 neu fwy o eitemau, adnoddau, darnau o wybodaeth.
Gwahaniaethu (nodi)	Nodi'r gwahaniaethau rhwng 2 neu fwy o ddadleuon, sefyllfaoedd neu bynciau.
Gweithredu	Esbonio sut i roi syniad neu gynllun ar waith.
Gwerthuso	Archwilio cryfderau a gwendidau, ystyried dadleuon o blaid ac yn erbyn, a/neu debygrwydd a gwahaniaethau. Asesu unrhyw dystiolaeth a gyflwynir o wahanol safbwyntiau a dod i gasgliad dilys neu ddyfarniad rhesymegol. Gall cyfeirio at ymchwil neu theori gyfredol gefnogi'r gwerthusiad.
Myfyrio	Ystyried gweithredoedd, profiadau neu ddysgu a sut y gall y rhain effeithio ar ymarfer a/neu ddatblygiad proffesiynol.
Nodi	Adnabod ac enwi'r prif bwyntiau'n gywir. Efallai y bydd angen disgrifiad neu esboniad ychwanegol i gynorthwyo eglurder ac i briodoli hygredded.
Trafod	Creu cyfrif manwl o ystod o safbwyntiau, barn neu bersbectif.
Ystyried	Meddwl yn feirniadol am sefyllfa, problem, gweithred neu benderfyniad a gyflwynir, a'i esbonio. Gweler hefyd 'esbonio' isod.

Adborth yr Asesydd

Enw'r Myfyriwr:	
Rhif y Myfyriwr:	
Cwrs:	
Uned(au):	
Meini prawf:	
Dyddiad:	
Sylwadau:	
Penderfyniad:	
Camau Pellach:	
Asesydd:	
Swydd:	

Adroddiad Sicrhau Ansawdd Mewnol

Cymhwyster:			
Asesydd:		Sicrhawr Ansawdd Mewnol:	
Enw'r Ymgeisydd	Uned(au) a Samplwyd	Dulliau Asesu	Sylwadau
	Llofnod y Sicrhawr Ansawdd Mewnol		
	Llofnod yr Asesydd		

